

ទំនាក់ទំនងដ៏រុក្ខជាតិ-ទឹក

២

- ដីដើរតួនាទីជាកន្លែងស្តុកទុកដីជាតិ ជំរកស្នាក់នៅរបស់ភាវៈរស់ កន្លែងចាក់ឫសរបស់រុក្ខជាតិ និង ស្តុកទុកទឹក
- បរិមាណទឹកដែលដីអាចរក្សាទុកសំរាប់រុក្ខជាតិប្រើប្រាស់បានត្រូវបានកំណត់ដោយលក្ខណៈរូប និង គីមីរបស់វា

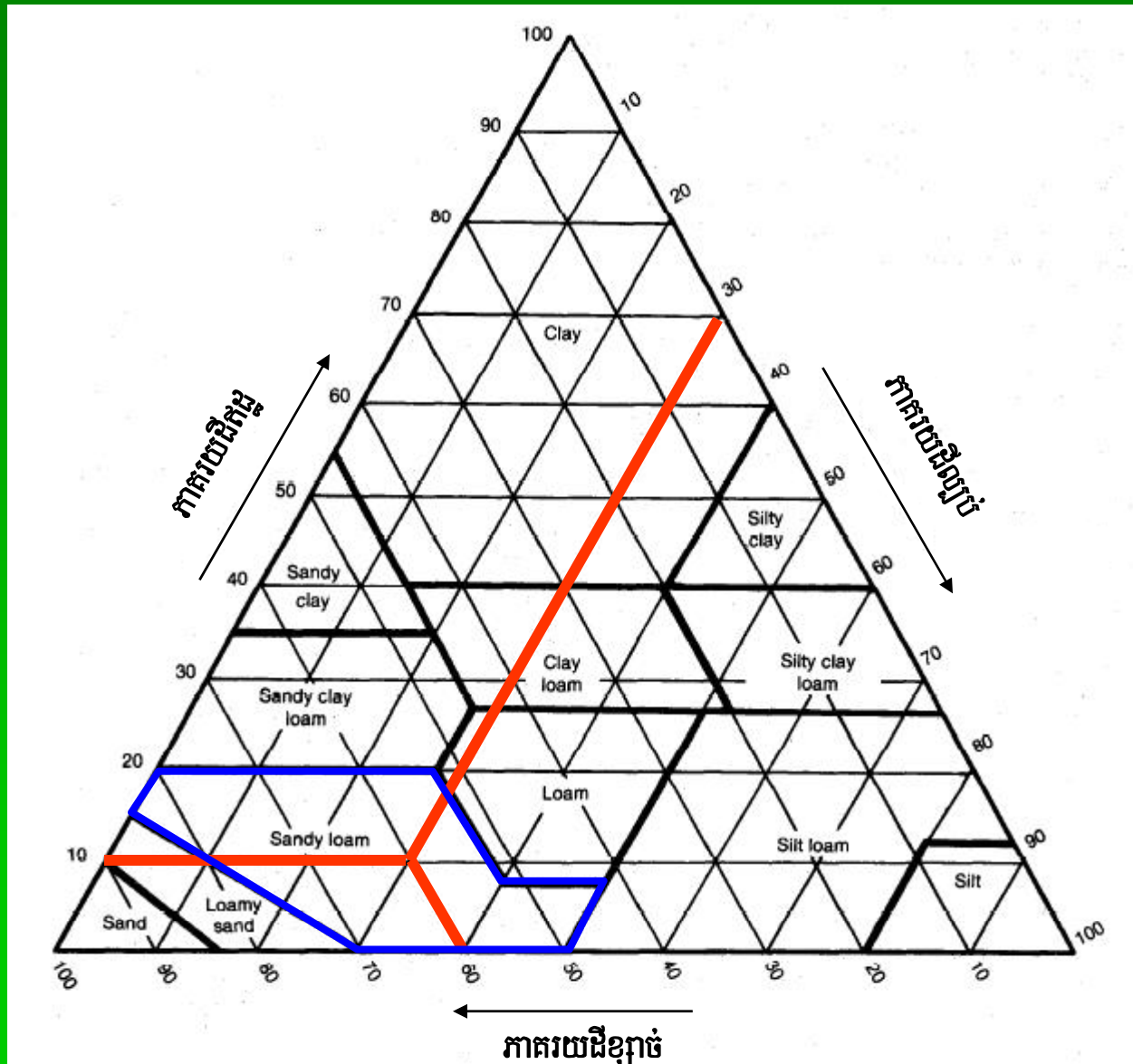
លក្ខណៈរូបរបស់ដី

- ដីគឺជាល្បាយនៃភាគល្អិតអសរីរាង្គ សារធាតុសរីរាង្គដែលពុកផុយ ខ្យល់ និង ទឹក
- នៅក្នុងដីក៏មានការរស់ច្រើនប្រភេទរស់នៅទីនោះផងដែរ
- ដីមានស្រទាប់ជាច្រើន ដែលរួមគ្នាទៅគេហៅថា ប្រូហ្វីលរបស់ដី
- ប្រូហ្វីលដីជះឥទ្ធិពលដល់ការដុះលូតលាស់របស់ឫសរុក្ខជាតិ ការរក្សាទុក និង ការបញ្ជូនទឹកនៅក្នុងដី
- លក្ខណៈរូបសំខាន់ពីររបស់គឺ៖ វាយណភាព និង រចនាសម្ព័ន្ធ ដែលវាទាំងពីរនេះ កំណត់បរិមាណទឹក និង ខ្យល់នៅក្នុងដី

វាយណភាពរបស់ដី

ការចាត់ថ្នាក់	ទំហំគ្រាប់	ផ្សេងៗ
គ្រួស	2 ទៅ 64 mm	មិនយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងការចាត់វាយណភាពរបស់ដីទេ
ខ្សាច់	0.05 ទៅ 2 mm	
ល្បប់	0.002 ទៅ 0.05 mm	
ដីត្នៀង	តូចជាង 0.002 mm	

ត្រីកោណវាយណភាពដី

ឧទាហរណ៍:

ដីមួយប្រភេទមាន ដីតដួ

១០ ភាគរយ ដីល្បប់

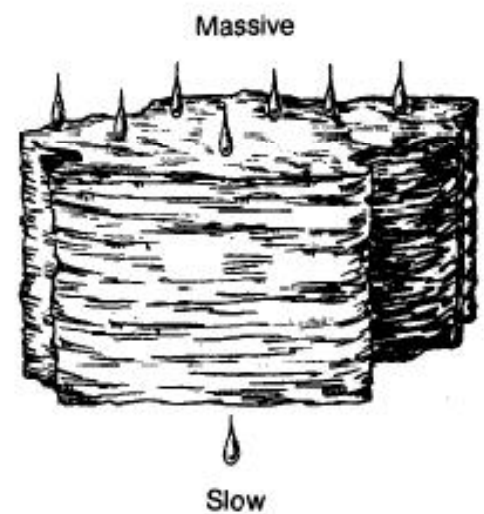
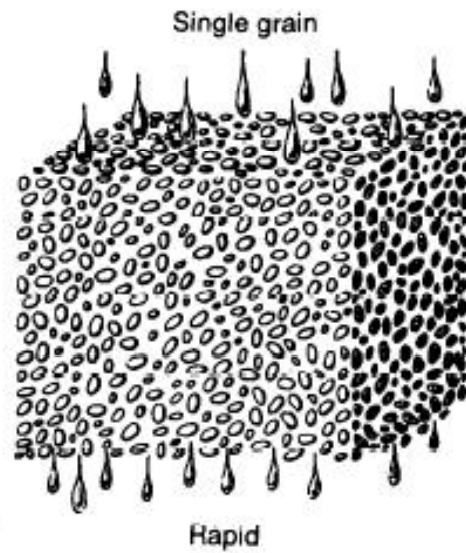
៣០ ភាគរយ និង

ដីខ្សាច់ ៦០ ភាគរយ

ដីនេះមានវាយណភាពជា

sandy loam

របបនាសម្ព័ន្ធរបស់ដី និង ការច្រោះទឹក

រន្ធរបស់ដី

- មាឌរបស់រន្ធនៅក្នុងដីជាទូទៅមានតំលៃប្រែប្រួលពី ៣០ ទៅ ៦០ ភាគរយ នៃមាឌដីសរុប ហើយតំលៃមធ្យមរបស់វាប្រហែល ៥០ ភាគរយ
- រន្ធរបស់ដីជះឥទ្ធិពលដោយការបង្កើតជាដុំៗរបស់គ្រាប់ដី វាយណភាព សកម្មភាព ឬសរុក្ខជាតិ ខ្យល់ដែលនៅក្នុងដី សត្វល្អិតជីក្រូង ជន្លួន និង សត្វផ្សេងៗទៀត

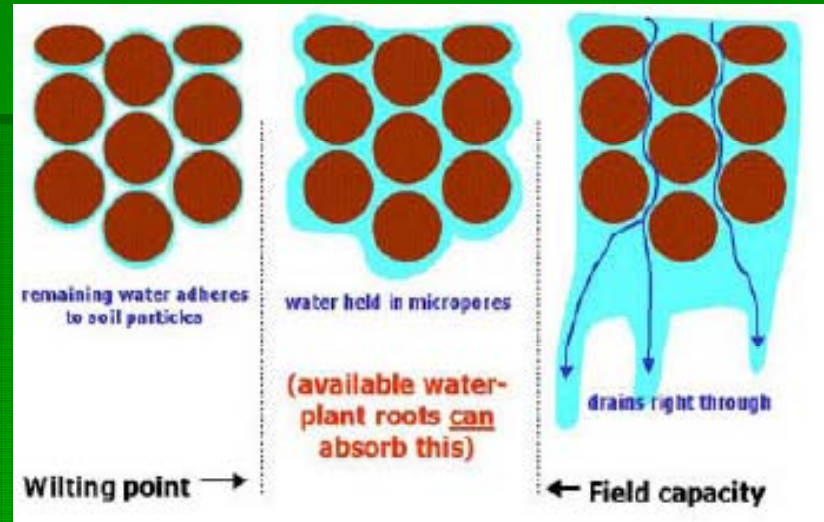
ការហាមដី

- ការហាមដីធ្វើអោយរន្ធរបស់ដីថយចុះ ដែលរំខានដល់ការចាក់ឫសរបស់រុក្ខជាតិ ការហូររបស់ទឹកក្នុងដី និង កាត់បន្ថយខ្យល់នៅក្នុងដី
- ការហាមដីបណ្តាលមកពីការដើរជាន់របស់មនុស្ស និង សត្វ និង ការប្រើប្រាស់ គ្រឿងចក្រធំៗ

ការកើនឡើងជាតិអំបិល និង សូដ្យូមនៅក្នុងដី

- ១/៣ (៧០ លានហិកតា) នៃផ្ទៃដីស្រោចស្រពសរុបនៅលើពិភពលោកមានបញ្ហាកើនឡើងជាតិអំបិល
- អំបិលនៅក្នុងដីអាចកើនឡើងដោយធម្មជាតិ ការស្រោចស្រព កាកសំណល់កសិកម្ម និង ឧស្សាហកម្ម
- នៅពេលទឹកស្រោចស្រពសំបូរដោយសូដ្យូម បណ្តាលអោយដីងាយបែកក្របែង

ទឹកនៅក្នុងដីដែលរុក្ខជាតិអាចប្រើប្រាស់បាន

- Field capacity: គឺជាបរិមាណទឹកដែលដីអាចស្តុកទុកបានអតិបរិមា
- Wilting point: គឺជាបរិមាណទឹកដែលរុក្ខជាតិមិនអាចប្រើប្រាស់គ្រប់គ្រាន់ តាមតំរូវការបំភាយទឹកអប្បបរមា នៅចំណុចនោះរុក្ខជាតិចាប់ផ្តើមស្រពោន ប្រសិនមិនបានផ្តល់ទឹកអោយនោះទេ

តួនាទីរបស់ទឹកនៅក្នុងរុក្ខជាតិ

- សារធាតុរំលាយ
 - មជ្ឈដ្ឋានសំរាប់បណ្តុះរូបធាតុ
 - ដឹកជញ្ជូនជីវជាតិ
 - រស្មីសំយោគ
-
- បំភាយទឹក (៨២%)

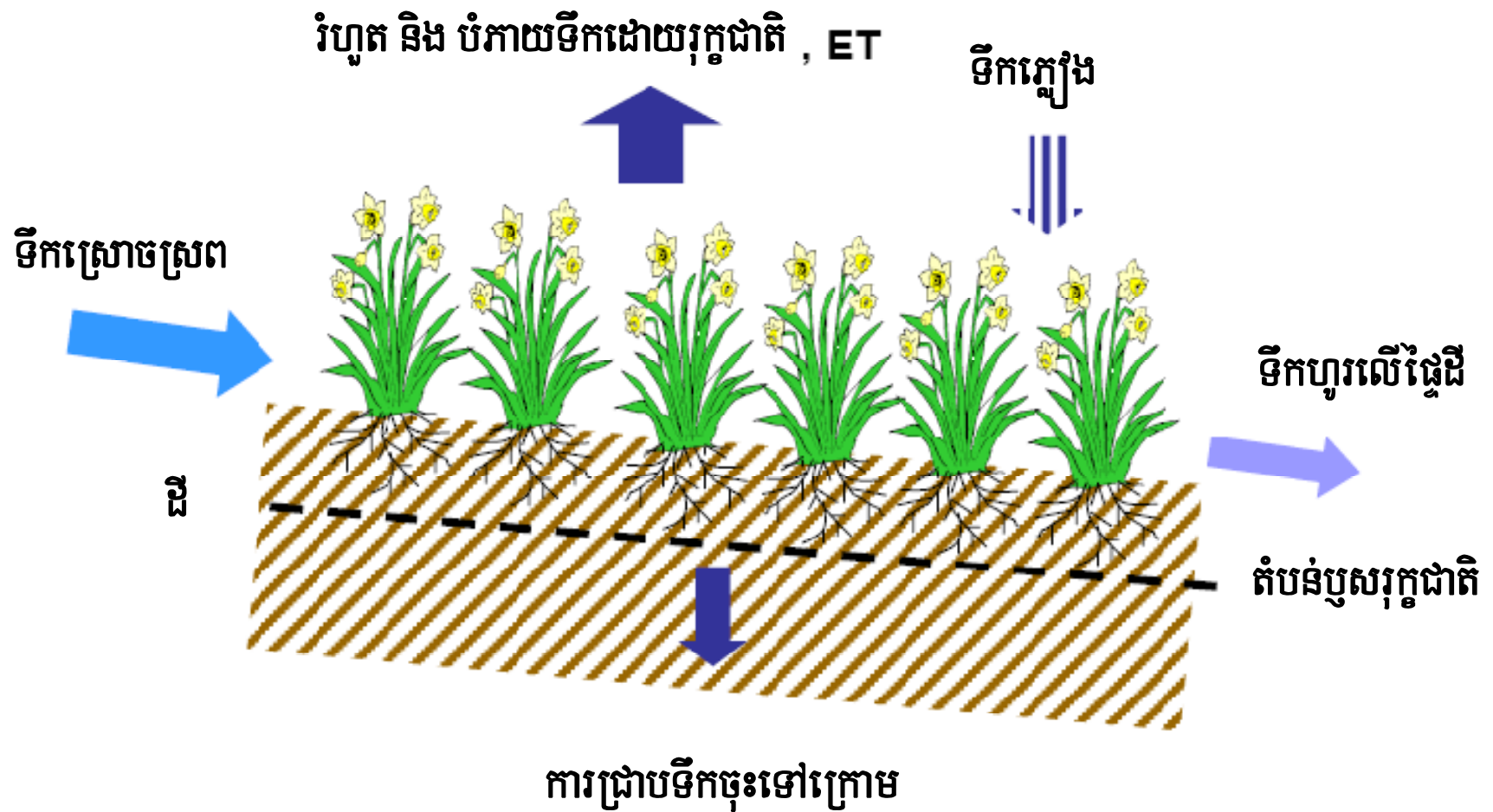
តំរូវការទឹករបស់ពោត

ទិន្នផលប្រហែល ១៤-១៦ តោន/ហិកតា/ឆ្នាំ

ត្រូវការទឹក ១២ ០០០ ម^៣/ហិកតា/ឆ្នាំ

ប្រហែលនឹង ១ ០០០ តោន ដើម្បីទទួលបានពោត ១ តោន

តុល្យភាពទឹក (១)

ប្រភព: Salgado 2005

តុល្យភាពទឹក (២)

$$I + R = ET + R_{\text{off}} + D_p \pm \Delta_{\text{បរិមាណទឹកក្នុងដី}}$$

ដែល I: បរិមាណទឹកស្រោចស្រព

R: បរិមាណទឹកភ្លៀង

ET: បរិមាណទឹកហួត និង បំភាយដោយរុក្ខជាតិ

R_{off} : បរិមាណទឹកហូរនៅលើផ្ទៃដី

D_p : បរិមាណទឹកជ្រាបចុះទៅក្រោម